بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-I-SH/03
- މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: ސުޢައިދު މުޙައްމަދުދީދީ، ހެވެގެވި / ގއ.ކޮނޑޭ
- މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް: އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާ

ނިމުނު ތާރީޚު: 11 ޝައްވާލް 1442 / 23 މެއި 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 22 ރަމަޟާން 1442 / 04 މެއި 2021

ޙަސީނާއާ ޢަބްދުﷲ ޢަފީފް ދަޢުވާ، މި ދަޢުވާގެ ޙަސީނާގެ އަޑުއަހައިފައި ޙަސީނާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ ޙުކުމް ނިންމައްވާފައެވެ.

• މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:

1- މިއީ، 2021 އޭޕްރީލް 10 ވީ ހޮނިހިރު ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގައި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު) ގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޚިލާފަށް ގއ.ކޮނޑޭގައި ބޭއްވުނު ވޯޓުފޮށީގެ ފޮޓޯ އަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާއްމު ޤާނޫނު) ގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ޚިލާފުވެފައިވާކަމުގައި ދަޢުވާކުރެވުނު ކުރިމަތިން މިހެން އިސްވެރިންނާއިވާ ގއ.ކޮނޑޭގެ ކައުންސިލްގެ ރައީސްގެ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާ ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށް، ދަޢުވާ

ސަރަހައްދު ވޯޓް ބިލް ވޯޓުގެ ގުނުމުގައި އަދި ބިލް ވޯޓު ސަރަހައްދު ވޯޓުގެ ގުނުމުގައި ގުނާފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަމަށް ބުނެ، ގއ.ކޮނޑޭ ކައުންސިލް ރައީސް އިންތިޚާބުކުރުމުގައި ބާޠިލުކޮށް ނަންބަރު PT-6 ވޯޓުފޮށި، ނަންބަރު P7-1 ވޯޓުފޮށި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުފޮށި، ގުނުމުގައި ވޯޓު ލިބުނު އަދަދު ގުނައިދިނުމުން ގުނައިދިނުމަށްފަހުއެވެ އަދި ކަރުދާހުގެ ހައިސިއްޔަތުން ގއ.ކޮނޑޭ/ ހިތަދޫ، ޝަރީޢަތް ދާއިރާގެ ޢަދުލުއިންޞާފުގެ ހައިސިއްޔަތުން ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަނެ ޝަރީޢަތް ހިންގާފައެވެ.

މި ޝަރީޢަތުގައި ދެފަރާތް ޙާޟިރުވެ ޙުކުމް ކުރެއްވުމުން ނިންމައްވާފައެވެ.

• މައްސަލަ ހުށަހެޅި ސަބަބުތައް:

2- ޝަރީޢަތް ދާއިރާކުރުމުގެ ޙުކުމަށް އިޢުތިރާޒު ހުށަހެޅުމުގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި މައިގަނޑު 2 (ދެ) ސަބަބު ފާހަގަކޮށް އިސްތިޢުނާފުކޮށްފައިވާ ގޮތުން ތިރީގައި ދެއްކުމަށެވެ.

ފުރަތަމަ ސަބަބު: 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގދ. ތިނަދޫގައި ބެހެއްޓުނު ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ސަބަބެވެ.

ދެވަނަ ސަބަބު: ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު:2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާ ޚިލާފަށް ވޯޓު ގުނާފައިވާކަމަށް ބުނެ ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ސަބަބެވެ.

- **ފަރާތްތަކުގެ ހުށަހެޅުންތައް:**

3- މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަފަހީ މުރާފިޢާތަކުގައި ފަރާތުން ދަޢުވާކުރައްވާ ދަޢުވާއާއި، އެ ދަޢުވާ ބިނާކުރި ސަބަބުތަކާއި، އެ ދަޢުވާ ދަލީލުކޮށް އިސްބާތުކުރުމަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހެކިތަކާއި ސާބިތުކުރެވޭ މަޙްކަމާގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ޝަފަހީ މުރާފިޢާތަކުގައި އެއީ އިސްބާތުކުރުމަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރުމަށް ހުށަހެޅުނު، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ބަލާއިރު އަދި ޤާނޫނީ ނައްސުތަކަށް ފިކުރު ތަފްސީލުކުރުމަށްފަހު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3.1- ގދ.ތިނަދޫ/ ކުރިމަތިލި، ޝަފަހީ މުރާފިޢާގައި ފަރާތުން ދަފާޢުކުރައްވަމުން، 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގައި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު) ގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އާ ޚިލާފަށް ގދ.ތިނަދޫގައި ބެހެއްޓިފައިހުރި ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) ގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި ޢަމަލުކޮށްފައިވާތީ ކުރިމަތިލާ އިންތިޚާބުގައި ގދ.ތިނަދޫގެ ކައުންސިލްގެ ރައީސްގެ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާ ބާތިލުކުރައްވާދެއްވުން، ނުވަތަ

ސަބަބަކީ ވޯޓު ބޭއިރު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި އަދި ބޭއިރު ވޯޓު ސަބަބަކީ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި ގެންގުޅުއްވާކަމަށް ދެމުގުޅުމަށްޓަކައިކަމަށް ބުނެ، ގއ.ކުރަދޫ ކައުންސިލްގެ ދަށުން އިންޖީނިއަރިންގ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ފާރޭޓްއި، ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފާރޭޓްއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓު ފާރީ، ގުޅުންހުރިކަމާ ގުޅޭ މަސައްކަތް އަދާކުރުމުގައި ގެންގުޅުއްވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަމަށެވެ.

-3.2 ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ ފަރާތުން ކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް ސަރވިސްކޮށްދިނުމުގެ ގުޅުން ހުރިގޮތާއި ގުޅޭގޮތުން، އިވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީގެ ނަންބަރު (IUL)38-CA/38//2021/319 އިޢުލާނާއި، ޓެންޑަރ އިވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީގެ ބިޑްގެ ނަންބަރު NECB/LCE&WDCE/2020/173 ފޯމާއި ކައުންސިލްގެ އިންވޮއިސް އަންނަނިވި ބަޔާންކުރަން މަސައްކަތްކުރި ކަރުދާސް އިންވޮއިސް 2020 ސަނަތު/ މަސައްކަތުގެ ޖޯޒީއާއި، ގއ. ކުރަދޫ/ ވިލާތްހިނގާ، އަހަރެން ސިޓީއާއި، ގއ. ކުރަދޫ/ ނަރުދި، ދުރުވަސް ސަރުދާރާއި، ގއ.ކުރަދޫ/ ހުރުވުގެ، ނަރުދި ސަރުކާރުން ދިދިއާއި، ގއ. ކުރަދޫ/ ބިރިހިސާބުގެ، އާރިސަތު ނަރުދާއި، ގއ.ކުރަދޫ/ ދޫރި، ފާރިމަތު ސަރުގެ ރާރުދާއި، ގއ. ކުރަދޫ/ ފަރުވާ، މުހައްމަދު ސަރުގަތު ފާސިލާއި، ގއ.ކުރަދޫގެ ދަށުރައްޔިތުން ވޯޓުދިނުމަށް ދެފަރާތައި ބަޔާންވެފައިވާ ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ފާރޭޓްއި ގުޅިގެން، ފޯމާއި ކައުންސިލްގެ އިންވޮއިސް އަންނަނިވި ބަޔާންކުރަން މަސައްކަތްކުރި ކަރުދާސް އިންވޮއިސް 2020 ސަނަތު/ މަސައްކަތު ހުރަހަށް ފުރުމާ، ގއ. ކުރަދޫގެ ދަށުރައްޔިތުން ވޯޓުދިނުމަށް ގއ. ކުރަދޫގައި ބަޔާންވެފައިވާ ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފާރޭޓްއި ގުޅިގެން، ފޯމާއި ކައުންސިލްގެ އިންވޮއިސް އަންނަނިވި ބަޔާންކުރަން މަސައްކަތްކުރި ކަރުދާސް އިންވޮއިސް 2020 ސަނަތު/ މަސައްކަތު ހުރަހަށް ފުރުމާ، ގއ. ކުރަދޫގެ ދަށުރައްޔިތުން ވޯޓުދިނުމަށް ހުރިހާދުވަހު ބަޔާންވެފައިވާ ނަންބަރު YT-10 ވޯޓު ފާރޭޓްއި ގުޅިގެން، ފޯމާއި ކައުންސިލްގެ އިންވޮއިސް އަންނަނިވި ބަޔާންކުރަން މަސައްކަތްކުރި ކަރުދާސް އިންވޮއިސް 2020 ސަނަތު/ މަސައްކަތު ހުރަހަށް ފުރުމާ، ގއ. ކުރަދޫގެ ދަށުރައްޔިތުން ވޯޓުދިނުމަށް ގއ. ދެފަރާތައި ބަޔާންވެފައިވާ ނަންބަރު P5-2 ވޯޓު ފާރޭޓްއި ގުޅިގެން، ފޯމާއި ކައުންސިލްގެ އިންވޮއިސް އަންނަނިވި ބަޔާންކުރަން މަސައްކަތްކުރި ކަރުދާސް އިންވޮއިސް 2020 ސަނަތު / މަސައްކަތު ހުރަހަށް ފުރުމާ، ގއ. ކުރަދޫގެ ދަށުރައްޔިތުން ވޯޓުދިނުމަށް ގއ. ކުރަދޫގައި ބަޔާންވެފައިވާ ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފާރޭޓްއި

ގޮތުން، ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބު 2020 ސަރުކާރު / މުއްސަނދި ހުށަހެޅި ފޯމު ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

3.3- ސްޓޭޓް ދުބާރަދިނުމުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މިމައްސަލަ ބަލާއިރު، އިތުރުސަމާލު ކޯޓުސަމާލުގެ ގޮތުން މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރކިއުލަރ މުޅިރާއްޖޭގައި ދައްކާދީފައިވާ ގަވާއިދު، ބަލައިގެން ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު) ގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި، ވޯޓުލެއްވުމުގައި އަމަލުކުރަން ޖާގަދޭނުވަތަ ބިޑިޝަރުތުތަކުން ނަގަހަމަޖެހޭނީ މިގޮތް ވޯޓުލެއްވުމުގައި ޖާގަދޭނުވަތަ ވޯޓުފޮށީގެ ކައުންޓިންގ ޝީޓުގެ ރިޕޯޓުން މިގޮތް ބާރަށް ރިޕޯޓުކުރުމަށް، މިގޮތުގައި ވޯޓުފޮށީގެ ރިޕޯޓު އެމް.ޑީ.ޕީ. ގެ ކެންޑިޑޭޓުން ގަބޫލުކުރާ، މި މާއްދާގެ ބަޔާނުގައިވާގޮތަށް، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި، ވޯޓު ކައުންޓްގައި އަމަލުކުރަން ޖާގަ ދޭނުވަތަ ބިޑިޝަރުތުތަކުން ނަގަހަމަޖެހޭނީ ގޮތް މިގޮތަށް ބަލައިގަނެވޭ، ވޯޓުފޮށީގައި އެކިއެކި ރިޕޯޓު ކުރުމަށް ޖާގަދީފައިވާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން، 10 އޭޕްރީލް 2021 ގައި ބާއްވާފައިވާ ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާއި، އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ގދ.ތިނަދޫގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު P7-1 ވޯޓުފޮށީގެ ކައުންޓިންގ ޝީޓުގައި ރިޕޯޓުކުރެވިފައިވާ، "ވޯޓު ގުނާއިރު ހުށަހެޅުން ސަބަބުއް ދަތިވުމެއް" ނެތުން ބެލުމުގައި ވޯޓުގުނުމުގެ ކަމުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ގަބޫލުކުރެވޭ، ވޯޓުފޮށީގައި ދަތިކަމެއް ނުވާތީ މިގޮތުން އެކިއެކި ރިޕޯޓު ވޯޓުގުނުމުގައި އަދިވެސް ސަބަބުގެ ހުށަހެޅުމެއް ވެފައިވާކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭތީއާއި، ހުށަހެޅުމުގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު YT-10 ވޯޓު ފޮށީގެ ކައުންޓިންގ ޝީޓުގެ ރިޕޯޓުގެ 13 ވަނަ ނަންބަރުގައި ރިޕޯޓުކުރެވިފައިވާ، "ބެލުމުގައި ވޯޓު ގުނާއިރު ސިއްރު ވޯޓު ބެލެޓުގައި ހުށަހެޅުން ސަބަބުން" ނެތުން ބެލުމުގައި ވޯޓުގުނުމުގެ ކަމުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ގަބޫލުކުރެވޭ، P2 (ގއ. ވިލިނގިލި) ދާއިރާގެ ވޯޓު ކައުންޓިން ގުނައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބު ހިމެނޭ އެކަން އެއްވެސް ދާއިރާއެއްގެ ވޯޓު ގުނުން ސަބަބު ހުށަހަޅާފައިވާކަން ގަބޫލުކުރެވޭތީއާއި،

އަދި ޝާހިދު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ބަޔާނުގައި މި މައްސަލައިގައި ދައުވާކުރާ ޝާހިދެއް [illegible] ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ޝަހާދަތާ ގުޅިގެން، އެ ބަޔާނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގއ. ދާންދޫގައި ބަހައްޓާފައިވާ P5-2 ވޯޓު ފޮށްޓަށް ގއ. ކޮނޑޭ މީހުން ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، އެ ފޮށްޓަށް ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވާ ގއ.ކޮނޑޭ މީހާ ވޯޓުލާފައިވާ ނިމިގެންދިޔައިރު، ޖުމްލަ ބައިވެރިވިވަރުގެ ވޯޓުގެ ނަތީޖާ ގުނުމުގައި ގއ. ކޮނޑޭއަށް 1 (އެކެއް) ވޯޓުލާފައިވާކަމަށް ފާހަގަވެފައިވާ ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، ގއ. ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ މަޤާމުގެ ވަގުތީ ނަތީޖާގައި، އެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލި ވޯޓުގެ ތަފާތުން 15 (ފަނަރަ) ވޯޓަކީ ބާތިލު ވޯޓުކަމަށް ފާހަގަވެފައި، ގުނުމުގައި ބާތިލު ނަތީޖާ PT-6 ވޯޓު ފޮށްޓަށް ބެހިގެން ވޯޓުލާފައިވާ ގުނުމުގައި ސަބަބަކީ ވޯޓު ބާތިލު ވޯޓުގެ ތެރޭގައި އަދި ބާތިލު ވޯޓު ސަބަބަކީ ވޯޓުގެ ތެރޭގައި ގުނުމަށްފަހުގެ ސަފްހާތަކުގެ ޝަކުވާ ހުށަހެޅިފައިވާކަމަށް، ގއ.ކޮނޑޭ ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ ވަގުތީ ނަތީޖާ ދައުލަތުގެ އިންތިޚާބު ކަނޑައެޅުން، އެއީ 2 ވަނަ ބަޔާން ކައުންޓިންގ، [illegible] ވޯޓުގައި ހުރި ފަރަގުގެ 1 (އެކެއް) ވޯޓުގެ ފަރަގުކަން ވެއްޖެ، [illegible] ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުތަކުގެ [illegible] ގއ. ދާންދޫގައި ބަހައްޓާފައިވާ P5-2 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ގއ. ކޮނޑޭ ބަހައްޓާފައިވާ PT-6 ވޯޓު ފޮށްޓާ ގއ. ކޮނޑޭގެ ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ ވޯޓު ގުނުމުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން [illegible]، އަދި [illegible] ގއ. ދާންދޫގައި ބަހައްޓާފައިވާ P5-2 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ގއ. ކޮނޑޭ ބަހައްޓާފައިވާ PT-6 ވޯޓު ފޮށި [illegible]، [illegible]، [illegible]، ގއ. ދާންދޫގައި ބަހައްޓާފައިވާ P5-2 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ގއ. ކޮނޑޭ ބަހައްޓާފައިވާ PT-6 ވޯޓު ފޮށީގެ "[illegible] 3 [illegible]" [illegible] އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] ނުވެއެވެ.

3.3.1- މި މައްސަލައިގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެއީ ބާތިލު ކަމަށް ބުނެފައިވާ ވޯޓު، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ އިންތިޚާބުގެ [illegible]، [illegible]

ވޯޓު ފޮށި ނަންބަރު PT-6 އާއި P7-1 އާއި YT-10 ގެ، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ ވޯޓު އަދަދު ގުނުން ސަބަބަކާ ނުލައިކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

3.4- ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 64ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "މިޤާނޫނުގައި ނުވަތަ މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު ނުވަތަ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނެއްގައި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު ޚިލާފަށް އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްފިނަމަ، ނުވަތަ އިންތިޚާބު ބާޠިލުކުރުން މިޤާނޫނުގެ 62ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހުށަހަޅާ ސަބަބުތަކާ ބާޠިލުކުރުން އެ ކޮމިޝަނުން ނިންމި ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، ނުވަތަ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެމައްސަލައެއް [illegible] ހުށަހެޅުމުގެ އެ އިންތިޚާބުގެ ދާއިރާއެއްގެ ހައިކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިދާނެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި

ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 64ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި، "މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހައިކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅަންވީ ގޮތް މި ޤާނޫނުގެ 63ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކަންތައް ފަރާތްތަކަށް ހިމެނިގެންވެއެވެ. އެ ގޮތުން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާނީ ސަބަބަކީ، [illegible] [illegible] އެ އިންތިޚާބެއްގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ އިޢުލާނުކުރުމުން ގިނަވެގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

- އިންތިޚާބު ބާޠިލުކުރުން އެދުން އިންތިޚާބު ބާޠިލުވުން:

3.5- ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 65ވަނަ މާއްދާގައި އިންތިޚާބެއްގެ ނަތީޖާ، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގައިވާ[1] ގޮތުގެމަތިން އިޢުލާންކޮށްފައިވިޔަސް، އެ ޤާނޫނުގެ 64ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގައި،

1- އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާގައި އަސަރުކުރާފަދަ ދޮގުހެދުމެއް ހިނގާފައިވުން، ނުވަތަ

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008

2- އިންތިޚާބީ [illegible] [illegible]، ވަކި މީހަކަށް ނުވަތަ ބަޔަކަށް ވޯޓުލުމަށްޓަކައި ރިޝްވަތުދިނުމުން؛ ނުވަތަ

3- އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނުގައި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ނުވަތަ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރުމުން؛

ވޯޓު ސަރަޙައްދުގެ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް އެކަށީގެންވާ އަސަރެއް ފޯރުވައިފިކަމަށް [illegible] ސާބިތުވެ، އަދި އެކަމުގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ސަރަޙައްދުގެ އިންތިޚާބު [illegible] އަލުން އިންތިޚާބު [illegible] [illegible].

3-6- 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގއ. ދާންދޫގައި ބެހެއްޓުނު ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) 65ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 3ވަނަ ނަންބަރު ދިމާވޭތޯ [illegible] [illegible] އިންތިޚާބު [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުން އެދިފައިވެއެވެ.

އެ ނަންބަރު[2]ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "މި ޤާނޫނުގައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ނުވަތަ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރުމުން." މިފަދައިންނެވެ.

3-6-1- ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު)ގެ 65ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 3ވަނަ ނަންބަރު ދިމާވޭތޯ، ގއ. ދާންދޫގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ކުރި [illegible]، ގއ.ދާންދޫ[illegible] 16 [illegible] މީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible].

---

[2] އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނުގެ 65ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު

3.6.2- ގަވާއިދު ނަންބަރު:R-6/2020 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު)ގެ 39ވަނަ މާއްދާގައި ވޯޓުލާ މަރުކަޒުން އަޅައްނުލާނެ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތާއި ޒިންމާތައް ބަޔާންކޮށްދީފައެވެ. އެ ގޮތުން އެ މާއްދާގެ 9ވަނަ ނަންބަރުގައި، ވޯޓުލާ މީހުންގެ ބުރުމަލުގައި ވޯޓުލާކަން އެނގޭނެ ނުފޮހެވޭނެފަދަ ރަނގަޅަށް ފާހަގަ ކުރުން ކަމަށާއި، ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގަ ޖަހަން ބޭނުންކުރާ ނުފޮހެވޭނެފަދަ ގަލަމެއް ކަމަށް ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާ ދަނެގަތުމާއި، ވޯޓުލާ މަރުކަޒުން އަޅައްނުލާނެ ވަސީލަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާގެ ޒިންމާގައި ހިމެނޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު:R-6/2020 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު)ގެ 40ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "ވޯޓުކަރުދާހުގައި އަލާމާތްޖަހަން ބޭނުންކުރަންވާނީ ކޮމިޝަނުން ދޫކުރާ ގަލަމެއް ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖަހާ ވަގުތު އެ ގަލަމެއް ނޫން ގަލަމެއް ބޭނުންކުރުމާއި ހުއްދައެއް ނުވާނެއެވެ. އަދި މިގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ ގަލަމަކީ، ނުފޮހެވޭނެ ކުލައެއްގެ ދެ ފަރާތުގެ ކަމުގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ގަލަމެއް ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ. އަދި ވޯޓުލާ ފަރާތުން ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގަ ޖަހާނީ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެ ކަމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ގަލަމުން، ނުވަތަ އެ ގަލަމުން ނޫނީ ނުޖެހުން އެވެ ކަމަށާއި ކަލަމުގެ ސިފަ ނުވަތަ ކުލަ ބަދަލު ނުވާ ގޮތުގައި ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަ 1 (އެކެއް) ޖަހަންވާނެއެވެ." މިގޮތުގައިވާ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ، ބަލަންޖެހޭ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވޯޓު ކަރުދާހުގައި އަލާމާތް ޖަހަން ބޭނުންކުރާ ގަލަމު ނުފޮހެވޭނެފަދަ ގަލަމެއް ކަމަށް ނުވާ ގޮތަށް ކަމަށް ބުނެވިފައިވާ ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަ ޖަހާފައިވާ ވޯޓު ބާޠިލުކޮށް ކުރަމުން ދިޔަ ގޮތަށް އިޖުރާއަތެއް ނުލާނެ ބައްޓަންކުރެވިފައެވެ. އެ ޖާގަތަކަކީ،

1- ވޯޓު ދިނުން ނުވަތަ ވޯޓުގެ ނަތީޖާގެ ސަބަބުން ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ޖަހާފައިވާ ފާހަގަ ނުވާ ގޮތުގެ ވޯޓު ކަރުދާސް ބާޠިލު ކުރުން.

2- ދައުލަތުގެ ބާރުތަކުގެ ވެރިން.

3- ޤާނޫނީ ގޮތުން ގަބޫލު ކުރެވޭގޮތަށް ސަބަބެއް ވެގެން އެ ގޮތަށް ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގަ ޖަހަން ނުކުރެވުނު ޙާލަތު ބާޠިލު ނުކުރެވޭނެއެވެ.

3.6.3- ވޯޓުކަރުދާހުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވޯޓުލުމުގެ ފުރުސަތު 20 (ވިހި) ފަރާތްތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު P7-1 ވޯޓުފޮށީގެ [illegible] ގުޅޭ ރިޕޯޓުން[3] އެނގެން [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވޯޓު [illegible]. [illegible] ވޯޓުކަރުދާހުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.6.4- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު P7-1 ވޯޓުފޮށީގެ [illegible] ގުޅޭ ރިޕޯޓުން[4] އެނގެން [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 6[5] [illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވޯޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވޯޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.6.5- ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

---

[3] ރިޕޯޓުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު.

[4] ރިޕޯޓުގެ 11 ވަނަ ނަންބަރު.

[5] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6 [illegible].

މައްސަލައިގައި އިންތިޚާބުގެ [illegible] [illegible] އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު[6]ގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ނަންބަރު [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

-3.6.6 އަނެއްކާވެސް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ގއ. [illegible] [illegible] ނަންބަރު P7-1 ވޯޓުފޮށީގެ [illegible] [illegible]، 2021 މާރިޗު 10 ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގއ. [illegible] ވޯޓު ފޮށީގެ [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

-3.7 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު:2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާ [illegible] ވޯޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]، 2021 [illegible] 10 ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގއ. [illegible] [illegible] ނަންބަރު PT-6 އާއި، P7-1 އާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުފޮށީގެ [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008

ޤާނޫނު) ގެ 56ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، (ށ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 18ވަނަ މާއްދާއާއި، ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދުގެ 43ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، (ށ) އާ ޚިލާފަށް ބާޠިލު ވޯޓު، ސަރުކާރު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި، އަދި ސަރުކާރު ވޯޓު، ބާޠިލު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި ގުނައިފައިވާކަން ސާބިތުވާ ހެއްކެއް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާކަން ސާބިތުވެއެވެ.

-3.7.1 އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ވޯޓުލާ ފަރާތްތަކުން ދީ ވޯޓެއް ސަރުކާރު ވޯޓެއްގެ ނުވަތަ ބާޠިލު ވޯޓެއްގެ ކަނޑައަޅާނީ ގޮތް ބަޔާންކުރެވޭ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 56ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 18ވަނަ މާއްދާއާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު:2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު)ގެ 43ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

-3.7.2 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގއ. ކޮނޑޭގެ ދާއިރާއިންނަން ވޯޓުލުމަށް ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު PT-6 އާއި، P7-1 އާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުބޮކްސްގެ ވޯޓު ގުނުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 56ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، (ށ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 18ވަނަ މާއްދާއާއި، ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދުގެ 43ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާ ޚިލާފަށް ބާޠިލު ވޯޓު، ސަރުކާރު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި، އަދި ސަރުކާރު ވޯޓު، ބާޠިލު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި ގުނައިފައިވާކަމަށް ބުނެ، ސާބިތުވާ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ 4 (ހަތަރެއް) ސަރުކާރުވޯޓު ގުނުމުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ބަލައިގަނެފައި ހުށަހަޅައިފައިވާކަން ސާބިތުވެއެވެ.

-3.7.3 އަދިވެސް، ގއ. ކޮނޑޭގެ ދާއިރާއިންނަން ވޯޓުލުމަށް މާލޭގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ގުނުމުގައި، ގއ. ކޮނޑޭގެ ދާއިރާއިންނަން ވޯޓުލުމަށް ގއ. ކޮނޑޭގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ގުނުމުގައި، ގއ. ކޮނޑޭގެ ދާއިރާއިންނަން ވޯޓުލުމަށް ގއ. ދާންދޫގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު P5-2 ވޯޓު ގުނުމުގައި، ގއ. ކޮނޑޭގެ ދާއިރާއިންނަން ވޯޓުލުމަށް ހުޅުމާލޭގައި ބެހެއްޓުނު ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުބޮކްސްގެ ވޯޓު އަދަދު ގުނުމުގައި

ދިނުމަށް ޝަކުވާއެއް މުރާޖަޢާކުރުމުގެ ފަރާތުން 2021 އޮގަސްޓު 12ވަނަ ދުވަހު، ޤައުމީ އިލެކްޝަންސް

ކޮމްޕްލެއިންޓް ބިއުރޯއަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

- **ވޯޓު އަތުން ގުނުން:**

3.7.4- ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު) ގެ 50ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، އެމާއްދާގައި، ވޯޓު ގުނުމުގެ ވޯޓު ކަރުދާސް ބަލަހައްޓާފައިވާ ވޯޓުގެ ސިއްރިއްޔަތު ރައްކާތެރިކޮށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ އަތުން ގުނުން 4 (ހަތަރެއް) ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ ގޮތްތަކަކީ:

1. ވޯޓު މެޝިނުން ގުނާފައިވާ އެ މެޝިނުގެ ވަގުތީ ނަތީޖާ ހުށަހެޅުމަށް އަތުން މައްސަލައެއް ފަހުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޤަބޫލުކުރުމާއި؛

2. ވޯޓު މެޝިނުގެ ނަތީޖާ ބޭނުންނުކުރެވޭ އަތުން ގޮތަކުން ހުރިހާ ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން އެ ކަމަކީ ތަކެއްޗާއި ވަނުގެ ހުރި ހުރި ސަބަބުތަކާ ކަމުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކުރެވުން އެ ތަކެއްޗެއް ބެލުމުގައި؛

3. ވޯޓުކަރުދާސްތައް ވެސް ބޭނުންކުރުމަށް ދެއްކޭ ސަބަބެއް އެކަ ކަނޑައެޅުން ސަރުކާރު ވޯޓުކަން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މަޝްވަރާ އަޅުގަޑު ނަގާފައި؛

4. ވޯޓުގެ ސިއްރިއްޔަތުގައި ސަލާމަތް ދޫކުރެވެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ފެނުނަ މި ގޮތުން އަތުން ގޮތަށް ގުނުމެވެ.

މި މައްސަލައިގައި ގުނުމުގައި ވަކިވަކި ބައްޔަތްތަކުން ގޮތްތަކުގެ ތެރެއިން 2ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ، ހުރިހާ ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން އެ ކަމަކީ ތަކެއްޗާއި ވަނުގެ ހުރި ހުރި ސަބަބުތަކާ ކަމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ފެނުން ކަމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ ޖަވާބު ފޮނުވައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

3.7.5- ޝުޢައިބް މުޙައްމަދުދީދީގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔުމުން ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލް ދާއިރާގެ ވޯޓުގެ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އައުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮބްޒާވަރުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވިން، ގއ. ކޮނޑޭގައި ބެހެއްޓި ނަންބަރު PT-6 ވޯޓުފޮށީގައި، މާލޭގައި ދިރިއުޅޭ ގއ. ކޮނޑޭގެ ރައްޔިތުން ވޯޓުލުމަށް ބެހެއްޓި P5-2 ވޯޓުފޮށީގެ ކައުންސިލް ދާއިރާގެ ބާތިލް ވޯޓުތައް ގުނުމުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ނިންމާފައިވެއެވެ.[7] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބަކީ ވޯޓުތައް ގުނުމުގައި ވީ ގޮތަށް ނިންމާފައިވަނީ އުސޫލުން ނޫނެވެ.

ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެ މަތިން ކައުންސިލް ދާއިރާގެ ބާތިލް ވޯޓުތައް ގުނުމުން ނިންމާފައިވާތީ، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލް ދާއިރާގެ އިންތިޚާބުގެ ވަކި ނަތީޖާ ދައްކަމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ އަދަދު ގުނުމުން ފަރަޤުވެގެން 129 ވޯޓާއި އިންތިޚާބުގެ ދެފަރާތުން ދިޔަ ކުރިއެރުމެއް ޝުޢައިބް މުޙައްމަދުދީދީ ކާމިޔާބުވެ، 130 ވޯޓު ލިބިގެން އިންތިޚާބުން 1ވަނަ އަށް ހޮވިފައިވާކަމަށް ޖޯޑުގެ ބޭނުންތެރި ގިނަ ފަރާތުން ވަކަށް ކުރިމަތިލާ އަދަދު އެއްބަރާބަރު ކަމަށްވާތީ، ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 1 ވޯޓުގެ ފަރަގެއް އޮތުމުން، އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ވޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ބާތިލް ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 15 ވޯޓު ހުށަހެޅިގެން އިންތިޚާބުގެ ވަކި ނަތީޖާ ބަދަލުވުން އޮތްކަމަށްވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ވޯޓު ގުނައިދީގެ ބާތިލް ވޯޓު ކަނޑައެޅުމުގައިވެސް ސަބަބު އުފެދިފައިވާކަމަށްވާތީ ބާތިލް ވޯޓުގެ ސަލާމަތުން ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އައުމުގެ ފުރުސަތު އޮތުމުން ކަނޑައެޅުމެވެ.

3.7.6- ޝުޢައިބް މުޙައްމަދުދީދީގެ ފަރާތުން، 2021 އޭޕްރީލް 12ވަނަ ދުވަހު، ބޭއްވި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ބޯޑުން ހުށަހެޅި ސަބަބުތަކާއި އެކުލެވޭ ގޮތަށް ބަލާފައިވާ ވޯޓު ގުނާފައިވާ ބާތިލް (15 ވޯޓު) ކަމަށްވަނީ ނޫނެވެ. ޝުޢައިބް މުޙައްމަދުދީދީގެ ފަރާތުން އިޢުތިރާޟުކުރި، ބާތިލް ވޯޓު ގުނާފައިވާ ވިދާޅުވި ވޯޓުގެ (ބާތިލް ވޯޓެއް ސަބަބަކީ ވޯޓު ލިބިގެން ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ދާއިރާގެ ވޯޓު) ގުނައިދިނުމަށެވެ. އަދި ސާބިތު ބާތިލްކުރެވުނު ހިސާބުކުރި ބާތިލް ވޯޓު ކަނޑައެޅި ގުނާފައި އަހަރެންނަށް ނޫނެވެ. ބާތިލް ވޯޓު ސަބަބަކީ ވޯޓުގެ ގުނުމުގައި އަދި ސަބަބަކީ ވޯޓު ބާތިލް ވޯޓުގެ ގުނުމުގައި ކަނޑައެޅި

---

[7] ނަންބަރު NECB/LCE&WDCE/2020/173 ފޯމު ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބު 2020 ސަރކިއުލަރ / ވޯޓުގުނުމުގެ ގައިޑް.

ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރުގެފަރާތުން ޝަރުޢީ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ވޯޓު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ބެލެހެއްޓުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަރުކާރު ވޯޓުގުނުން އެކުލަވާލެވުނެވެ.

މިސާލު އިސްތިއުނާފުކުރުމުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމު[8] ގެނެސް، ގއ. ކޮނޑޭގައި ބަލައިގަތުން ނަންބަރު PT-6 ވޯޓުފޮށީގެ، ގޮތުގައި ދިރިއުޅޭ ގއ. އަތޮޅު ރަށުއިރުން ވޯޓުލުން ބަލައިގަތުން P5-2 ވޯޓުފޮށީގެ ކައުންސިލް ރައީސްގެ ބިލު ވޯޓުގެއް އެކުން ގެނައުމަށް. ވަގުތު ނަތީޖާއިން ދަށުގެ ގޮތުން ބަލައިލެވުނު ގުނައިލުމުން ދިރިއުޅޭ ލިސްޓުގައިވާ 129 ވޯޓެވެ. އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމުގެ އެއްގޮތުން ބިލު ވޯޓު ގުނުމުގައި އިސްލާހުކުރުމުގެ ރައީސް ނަތީޖާއިން ސަރުކާރު ގުނައިލުމުން ދިރިއުޅޭ ލިސްޓުގައިވާ ބަލައިގަތުނު ވޯޓުގެއްގައި 128 ވޯޓެވެ. އެހެން ކަމުން، ހަމައެކަނި ބިލު ވޯޓު ގުނުމުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލުއައިސްފައިވުން ސަބަބު/ ބިލު ވޯޓު ކުރިމަތީ ގޮތުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅުން އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައެވެ.

3.7.7- ޝަރުޢީ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސްގެ ވަގުތު ނަތީޖާ ދައުލަތުގެ އިންތިޚާބު ކަނޑައެޅި، އެހެންކަމުން އިސްލާހުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި 2ވަނަ އަދި ކަނޑައެޅި ކަރުދާހުގެ ޝަރުޢީ މުވައްޒަފުން ދިރިއުޅޭ ލިސްޓު ވޯޓުގައި ހުރި ފަރާތްތަކަށް 1 (އެކެއް) ވޯޓުގެ ފަރަގުކަން ވޭތީ، އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އައުމުގެ އިމްކާނު ހުރުމާއި ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ގެންގޮސްފައިވާގޮތް، ނަންބަރު PT-6 ވޯޓުފޮށީގެ، ނަންބަރު P5-2 ވޯޓުފޮށީ ކައުންސިލް ރައީސްގެ، ހަމައެކަނި ބިލު ވޯޓުގެ ގުނުމުގެ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ނިންމާފައިވާ ކަން އިސްލާހުގެ މައްސަލަ ބަދަލުކަން ކަމުގެ ސާފުވާ ނުހުނެވެ. ހަމައެކަނި ބިލު ވޯޓު ގުނުމުން ކަނޑައަޅަ ފެނިގެންދިޔަ ބިލު ވޯޓުގެ ބޭރުގައި ސަބަބު ވޯޓުގެ އިވެކަން ނުވަތަ ނުކުރެވޭނެ. ސަބަބު ވޯޓުގެ ބޭރުގައި ބިލު ވޯޓުގެ ނުވެކަން ނުވަތަ އިވެކަން ކަނޑައަޅަ ކުރުވައި ސަބަބު ވޯޓު ގުނައިގެންނުވެ.

---

[8] ނަންބަރު NECB/LCE&WDCE/2020/173 ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބު 2020 ނަތީޖާ / ދައުލަތުގެ ގެޒެޓް.

އެހެންކަމުން، ވޯޓު ފޮށްޓެއްގެ ސައްހަ ވޯޓު ނުވަތަ ބާޠިލު ވޯޓު ކަނޑައެޅި ގޮތް ދެކިގެން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އަތުވެދާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ބާވަތުގައި، އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާ ކަނޑައަޅާ ކަރުދާސްތައް އެ ވޯޓު ފޮށްޓެއްގެ ސައްހަ ވޯޓާއި ބާޠިލު ވޯޓު ގުނައިދެން ކުރެވިދާނެއެވެ.

3.8- މި މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތަށް މުދައްޢާއަލައިހިގެ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތުގައި ދެ ކަމެއް ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެއީ، 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސްގެ އިންތިޚާބު ބާޠިލުކޮށް، އަލުން އެ އިންތިޚާބު ބާއްވުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް އަމުރުކޮށްދިނުން، ނުވަތަ ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސް އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުފޮށި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަލުން ގުނައި ނިންމުމަށް ޙުކުމްކޮށްދިނުމެވެ.

3.9- ބަޔާންކުރެވުނު އެންމެހައި ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސްގެ އިންތިޚާބު ބާޠިލުކުރުން، އަލުން އެ އިންތިޚާބު ބާއްވުމަށް އަމުރު ކުރަންޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް ދުރުވެރި ވެފައިވާ ކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ.

އެހެންނަމަވެސް، 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސް އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު، ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުފޮށީގެ އެންމެހައި ވޯޓެއް އަދަދު ގުނި ނަތީޖާ ކަނޑައެޅުމަށް ފަދަ ބޮޑަށް ދުރުވެރިވެފައިވާކަމަކަށް ދެކެމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސް އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު، ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ފޮށްޓާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓުގުނުން ސައްހަކަމުގައި، އެ

ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން އިތުރު ޝަރީޢަތެއް ކުރި ޝަރީޢަތުން އަމުރުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް، އެ ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތްކުރުން ބާޠިލު ކުރުމުން އިސްތިއުނާފު ފުރުޞަތުދިނުމުން ނުކުތާތަކެއް ބައްދަލުކުރާތީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ދާއިރާތަކުގެ ތެރެއިން، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސް އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު، ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ޝީޓާއި، P7-1 ވޯޓު ޝީޓާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުޝީޓުގެ ޚާއްޞަ ސެކިއުރިޓީ އުނި ކަމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދިރާސާކުރެވިފައިވާކަން މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާގުވެފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-6 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު) ގެ 50ވަނަ މާއްދާގެ 3ވަނަ ނަންބަރަށް ދިމާއްދާކަން 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ގއ. ކޮނޑޭ ކައުންސިލްގެ ރައީސް އިންތިޚާބު ކުރުމަށް ބޭއްވުނު، ނަންބަރު PT-6 ވޯޓު ޝީޓާއި، ނަންބަރު P7-1 ވޯޓު ޝީޓާއި، ނަންބަރު YT-10 ވޯޓުޝީޓުގެ ޚާއްޞަ ސެކިއުރިޓީއުނި ކަމަށް، އެ ވޯޓުޝީޓުތަކުގެ އެއްވެސްތަނެއްގައި ވޯޓު ގުނި، އަދި ނަތީޖާ ކަނޑައެޅުމަށް، އިތުރު ޝަރީޢަތް ކުރި ޝަރީޢަތުގެ މައްސަލަ އަދި ދަޢުވާ، ބާޠިލުކުރަން ގަވާއިދުގެ 51ވަނަ މާއްދާ އާއި 52ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަމަލުކުރުމަށް އަންގާ މި މައްސަލަ ބެލި ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމްކުރީ

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާ